

LEDE AS
Postboks 80
3901 PORSGRUNN

Vår dato: 02.09.2024

Vår ref.: 202318817-8 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir konsesjon til nytt stasjonsbygg, utvidelse av stasjonsområdet og økt transformering i Sørtveit transformatorstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Lede AS konsesjon for å bygge og drive et nytt stasjonsbygg og utvide inngjerdet stasjonsområde ved Sørtveit transformatorstasjon i Siljan kommune i Telemark. Vi har også gitt tillatelse til å rive eksisterende stasjonsbygg og elektriske anlegg. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse (anleggskonsesjon) av i dag, NVE-ref. 202318817-9. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/18252/A.

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt til Lede til uttalelse før saken legges fram for Energidepartementet.

Søknaden

NVE viser til søknad av 29. mai 2024 fra Lede om å sette opp et nytt stasjonsbygg og utvide stasjonsområdet ved Sørtveit transformatorstasjon i Siljan kommune. Det nye bygget skal erstatte dagens bygg som ble skadet i en brann i 2022 som følge av en lysbuefeil. Det er gjennomført midlertidige tiltak for å ivareta stasjonens funksjoner, men det er behov for gjenoppbygging av stasjonen for å sikre strømforsyning og legge til rette for forbruksvekst. Det nye stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 230 m² og en høyde på ca. 9,6 meter. Lede søker samtidig om å utvide med en ny transformatorcelle med grunnflate på ca. 90 m² og høyde på ca. 6 meter. Stasjonsområdet vil utvides med ca. 860 m², og det totale inngjerdede arealet vil bli på ca. 3300 m² etter utvidelsen. Lede skal også utvide tomten med ca. 1000 m² til totalt ca. 5000 m².

Lede søker om å bygge et nytt 132 kV luftisolert (AIS) bryterfelt og en ny 132/22 kV transformator (T2). De søker også om to nye effektbrytere mot to eksisterende bryterfelt.

Lede begrunner søknaden med behov for økt forsyningssikkerhet og økt driftsflexibilitet i området, og at det er behov for å utbedre 132 kV anlegget for å tilfredsstille krav fra systemansvarlig. Ledningsforbindelsen Rød-Sørtveit-Lofstad er del av hovedforbindelsene i regionalnettet inn til Vestfold. Det er i dag ikke tilgjengelig N-1 kapasitet i Sørtveit

transformatorstasjon. Ved feil på ledningen er det derfor risiko for innestengt kraft og redusert fleksibilitet i nettet.

Utvidelsen av stasjonen fører til at dagens adkomstveier inn til stasjonen må legges om. Lede søker om å legge om ca. 140 meter av Opdalsveien og å bygge ca. 65 meter ny vei nord for transformatorstasjonen. Veiene vil bygges med en bredde på ca. 5,5 meter, og i tillegg skjæring langs veien.

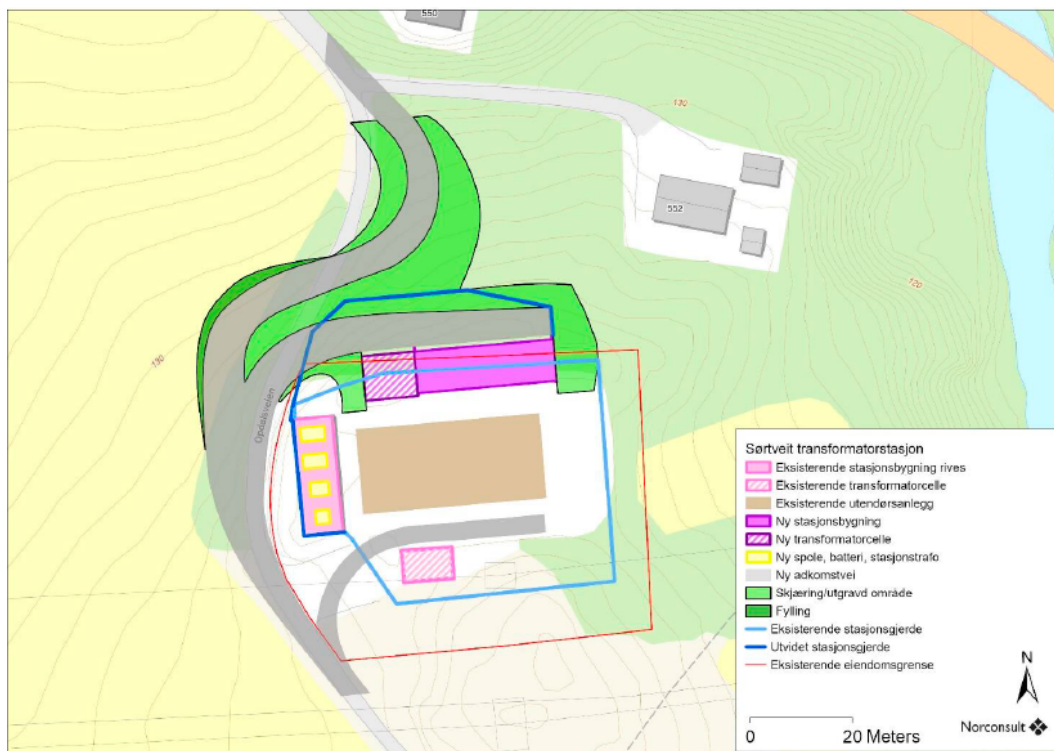
Lede søker samtidig om å rive eksisterende stasjonsbygg med 22 kV koblings- og kontrollanlegg, samt en spenningstransformator og HF-sperrer i dagens bryterfelt. Lede vil erstatte anleggene.

Den omsøkte utvidelsen vil ha behov for areal utenfor Ledes eksisterende eiendomsgrense. Lede skriver at det er behov for erverv av grunn fra en grunneier, og at det er inngått avtale med grunneier.

Kart 1: Sørtveit transformatorstasjons beliggenhet i regionen.

Kilde: Søknaden

Kart 2: Situasjonsplan for omsøkt løsning
Kilde: Søknaden

Forhåndsinnhentede uttalelser til søknaden

Siljan kommune

Siljan kommune påpekte i møte med Lede i mars 2023 at arealbeslag av dyrka mark ikke er ønskelig. Lede har svart at de har vurdert alternativer for etablering av vei, men at det ikke er mulig å unngå bruk av dyrket mark. Siljan kommune ber om at Lede planlegger veien slik at arealbeslaget av dyrket mark er minst mulig.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Statsforvalteren er enige med Siljan kommune i at beslag av dyrket mark i forbindelse med ny adkomstvei bør unngås så langt det er praktisk mulig. De har også oppfordret Lede til å velge et alternativ for utvidelse av stasjonstomten som gir minst mulig beslag av skogområdet ved stasjonen for å bevare naturmangfoldet.

Statsforvalteren opplyser også om at det ligger et verna vassdrag 80 meter øst for tiltaket. Opdalselva berøres ikke direkte av tiltaket, og i søknaden opplyses det om at det er liten risiko for forurensing og utslipp til grunn og vann. Det er noe større risiko for forurensing og utslipp i anleggsfasen. Statsforvalteren forutsetter at arbeidet med utvidelsen av stasjonsområdet planlegges og gjennomføres uten risiko for utslipp eller annen forringelse av Opdalselva.

Nærmeste nabo (Jørn Isaksen)

Nærmeste nabo har uttalt seg tiltaket og opplever det som negativt at transformatorstasjonen kommer nærmere sin tomt. Naboen har i et brev bedt om at Lede innløser tomten, men Lede har svart at de ikke vil gjøre dette.

NVEs behandling og vurdering av søknaden

NVE har unnlatt å sende søknaden på ekstern høring, jf. energiloven § 2-1, ettersom tiltaket har begrensede virkninger for omgivelsene og relevante parter er informert og gitt anledning til å uttale seg. Lede er selv grunneier av stasjonstomten og har ervervet rett til nødvendig grunn for utvidelsen gjennom minnelig avtale. Videre er det hentet inn uttalelser fra relevante myndigheter og eierne av tilstøtende naboeiendommer.

Behov for tiltak

Lede har gjennomført midlertidige tiltak i Sørtveit transformatorstasjon for å kunne opprettholde stasjonens funksjon og nødvendig kapasitet. Selv om midlertidige tiltak er blitt iverksatt for å gjenopprette stasjonens funksjon, skriver Lede at det nå er nødvendig med en permanent gjenoppbygging av stasjonen. Kapasiteten er i dag lavere enn før lysbuefeilen, og den er ikke tilstrekkelig ved full produksjon i området.

Lede begrunner behovet for økt kapasitet ut fra vurderinger av dagens og forventet forsyningsikkerhet og driftsfleksibilitet. Det er i dag ikke tilgjengelig N-1 kapasitet for produksjon i området. I dagens situasjon vil det ved vedlikehold i nettet være behov for produksjonsbegrensninger, som kan føre til tapt produksjon. I dag benyttes Frogner/Haugen i reservesituasjon når Sørtveit kobles ut. Lede sier at dette ikke er ønskelig grunnet høy feilfrekvens i luftledningene som medfører risiko for høye KILE-kostnader. Videre peker Lede på at Rød-Sørtveit-Lofstad er en viktig del av regionalnettet inn til Vestfold. Ved enkle feil på ledningene faller hele forbindelsen ut, som øker risikoen for innestengt kraft og redusert fleksibilitet i nettet.

Lede skriver i søknaden at de ikke kjenner til konkrete planer for nye produksjonsanlegg, men at det er potensial og økt interesse for økt kraftproduksjon i området. Uten utvidelsen av Sørtveit transformatorstasjon vil det være begrenset kapasitet i nettet til ny produksjon.

Med bakgrunn i forholdene ovenfor har Lede besluttet at det er behov for å utvide stasjonen med en transformator til. De har besluttet at den midlertidige transformatoren videreføres permanent, og søker om å sette inn en ekstra transformator med samme kapasitet. Dette vil gi økt kapasitet og redundans i stasjonen. Omsøkt løsning vil legge til rette for fremtidig økt produksjon.

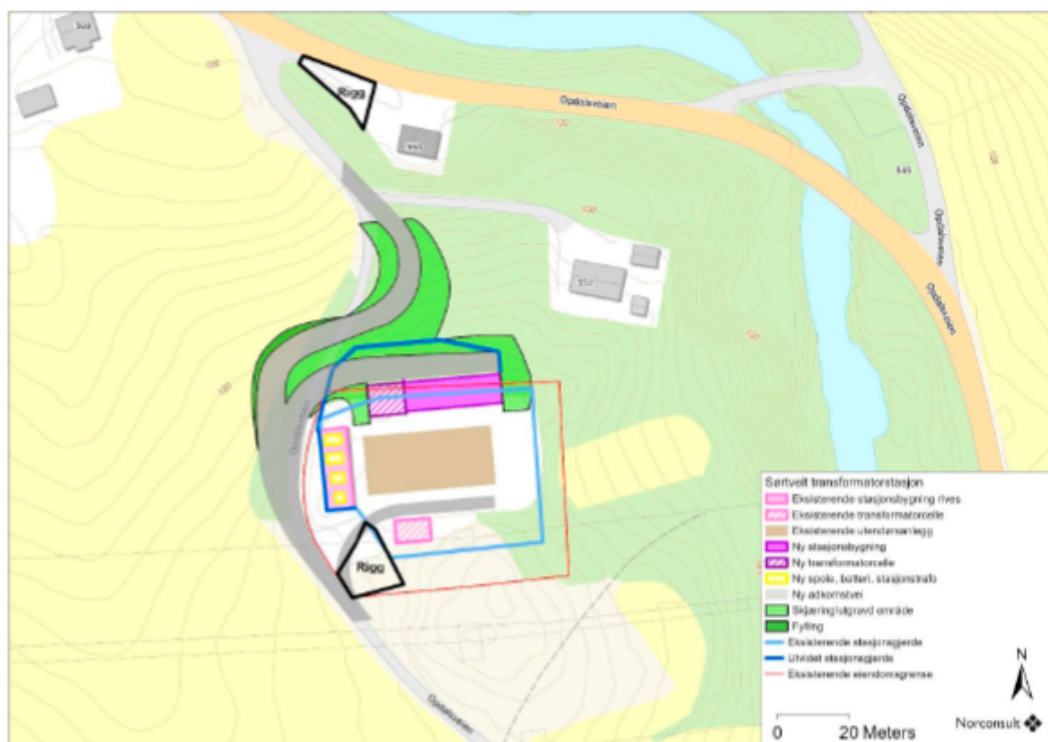
NVE er enig med Lede i at det er behov for å gjennomføre tiltak i Sørtveit transformatorstasjon. Dagens situasjon gir ikke N-1 kapasitet eller legger til rette for fremtidig økt forbruk og produksjon. Vi støtter derfor planene om å bygge et nytt stasjonsbygg og 132 kV anlegg, samt ny transformatorcelle for å sette inn en ekstra transformator som i dag står på lager.

Virkninger for allmenne og private interesser

Sørtveit transformatorstasjon ligger i dag på Ledes egen eiendom, og Lede har ervervet nødvendig grunn for å utvide stasjonstomten og etablere nye adkomstveier. Nærmeste bolig ligger ca. 25 meter fra stasjonsgjerdet og ca. 30 meter fra stasjonsbygningen. Lede opplyser at de har valgt alternativet som ligger lengst fra boligen. Ifølge Norconsults støvvurdering kan nærmeste bolig oppleve 2 dB økt støy etter utvidelsen, som kan være merkbart. Norconsult har estimert støynivået hos nærmeste nabo til 31 dB, som er under anbefalt grenseverdi for industristøy jf. T-1442 er støygrensen på 43 dB. Lede opplyser at de vil gjøre tiltak for å redusere innsynet fra tomten. NVE er enige i at det ikke er rasjonelt å innløse tomten, men forutsetter at Lede hugger minst mulig trær for å redusere de negative virkningene for boligene i nærheten av tiltaket.

Det vil være behov for brakke, container for lagring og parkering. Lede skriver i søknaden at det vil være en riggplass innenfor gjerdet til den utvidede stasjonen, og at det kan være behov for riggplasser også utenfor gjerdet som vist i Figur 1. Et av alternativene ligger inne på Ledes tomt. NVE forutsetter at dersom det blir behov for riggplass utenfor stasjonsgjerdet at Lede benytter egen tomt.

Figur 1: Oversiktskart med mulige riggplasser
Kilde: Søknad

Lede opplyser at anleggsarbeidene for utvidelsen av transformatorstasjonen vil foregå innenfor dagens gjerder. Det vil være behov for å hogge skog og rydde vegetasjon. Den nye stasjonsbygningen vil ha utgang i 2. etasje, som krever at første etasje graves ned. Den nye transformatoren vil graves ned til samme nivå. Det totale masseuttaket er estimert til ca. 5300 m³. Lede skriver at de vurderer å gjenbruke massene lokalt til igjenfylling mot konstruksjoner og til oppfylling langs ny adkomstvei. NVE viser til at slik gjenbruk er i tråd med Miljødirektoratets faktaark M-1243/2018 *Mellomlagring og slutt disponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset*, og legger til grunn at Lede gjenbraker massene dersom

dette er mulig, masser som ikke kan gjenbrukes i dette eller andre prosjekter kan leveres til godkjent mottak.

Lede opplyser i søknaden at det er behov for å benytte fulldyrket jord til å etablere ny adkomstvei. Det vil være behov for å benytte ca. 230 m² fulldyrket jord, hvor ca. 80 m² er av svært god kvalitet. Både Siljan kommune og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har i sine forhåndsuttalelser bedt Lede om å unngå bruk av dyrket mark. Lede har svart at de har vurdert alternativer for adkomstvei, og at valgt løsning er den som krever minst areal. NVE er enig med Siljan kommune og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, og ber Lede sørge for at anleggsarbeidet og etableringen av ny adkomstvei gjennomføres skånsomt og på en måte som bevarer mest mulig av den dyrkede marken. Lede skal vurdere avbøtende tiltak for å bevare mest mulig dyrket mark.

Kulturminner

Det er ikke registrert fredete kulturminner eller kulturmiljø i området ved Sørtveit transformatorstasjon. NVE minner om at dersom det skulle avdekkes automatisk fredete kulturminner under anleggsarbeidet, så må arbeidene stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. kulturminneloven § 8.

Naturmangfold

Naturmangfoldloven § 7 krever at NVE legger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når vi vurderer om det kan gis tillatelse til tiltaket. NVE har foretatt søk i relevante fagdatabaser som Miljødirektoratets Naturbase, Artskart og NVE Atlas. NVE bemerker at det ikke er registrert viktige naturtyper, forvaltningsprioriterte arter eller andre interesser i tiltaksområdet. Lede skriver i søknaden at det er behov for å felle trær nord for dagens stasjonsområde i forbindelse med utvidelsen. Norconsult har kartlagt naturtyper i området uten å finne noe av vesentlig verdi. Skogområdet består av gran, furu, rogn, osp og hassel, men det utgjør ingen naturtype.

På bakgrunn av dette vurderer NVE at byggingen av det nye stasjonsbygget og utvidelsen av stasjonsområdet ikke vil ha vesentlige virkninger for naturmangfoldet i området. NVE mener det ikke er nødvendig å gjøre videre vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 9 til 12.

Naturfare

Sørtveit transformatorstasjon befinner seg innenfor aktsomhetsområde for kvikkleire. Det betyr at det kan finnes marin leire på den nye stasjonstomten. Lede har innhentet en grunnundersøkelse fra Norconsult. Det ble gjort undersøkelser i elleve posisjoner, og resultatene visste ingen funn av leire. Norconsult konkluderte med at det nye stasjonsområdet ikke er utsatt for verken skred eller flom.

NVE opplyser at Lede er ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap, og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare jf. energiloven § 3-5 og § 3-7. Videre plikter Lede å gjennomføre tiltak for å forebygge og begrense virkningene av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2.

NVEs konklusjon

NVE vurderer at det omsøkte tiltaket vil ha noen negative virkninger for allmenne og private interesser, men at fordelene av tiltaket er større enn ulempene. Vi er enige i Ledes vurdering av behovet for tiltaket, og vi mener at tilrettelegging for økt kraftoverføring i fremtiden er nyttig.

I medhold av energiloven § 3-1 gir NVE konsesjon til Lede AS for å bygge et nytt stasjonsbygg, rive det eksisterende stasjonsbygget, å utvide stasjonsområdet og øke transformeringskapasiteten i Sørtveit transformatorstasjon i Siljan kommune i Telemark. Nærmere spesifikasjoner er gitt i anleggskonsesjonen av i dag, NVE-ref. 20231887-9.

NVE krever at NVEs miljøtilsyn, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere skal orienteres om når anleggsarbeidet starter. Entreprenører skal gjøres kjent med dette vedtaket. Det skal også utarbeides en sluttrapport som sendes NVEs miljøtilsyn innen ett år etter at anlegget er satt i drift. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med tillatelsen.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet. Forskriften gjelder systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markedsplass, samt omsetter og sluttbrukere. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Systemansvarlig skal blant annet fatte vedtak om godkjenning av nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg før disse kan idriftsettes. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved endringer i anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon. Se Reguleringsmyndigheten for energi sine nettsider for mer informasjon om systemansvarsforskriften og veiledere. Se Statnetts nettsider for gjeldende retningslinjer.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under

unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Konesesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

Om rammene for konsesjonen

Konsesjonene er nå spesifisert slik at konsesjonæren selv kan bestemme antall og ytelse på transformatorer, innenfor rammene av et øvre tak for spenningsnivå og eksisterende bygningsmasse/celler. Nye transformatorceller vil normalt kreve søknad. Det vil ikke kreve søknad å utvide eksisterende koblingsanlegg med nye bryterfelt inne i eksisterende bygning eller innenfor eksisterende inngjerdede stasjonsområde, så lenge øvre spenningsnivå spesifisert i konsesjonen ikke endres. Nytt kompenseringanlegg og jordslutningsspoler er fremdeles søknadspliktige, med unntak av kondensatorbatterier med spenning opp til og med 22 kV. Anlegg opp til og med 22 kV, kan også bygges og drives av områdekonsesjonær uten konsesjonssøknad.

Som tidligere vil det kreve søknad for å etablere nye, inngjerdede stasjonsområder og å utvide eksisterende stasjonsområder. Nye bygninger inne på stasjonsområdet vil som hovedregel kreve søknad, inkludert nye transformatorceller.

For inngjerdede stasjoner, vil bygninger med grunnflate opptil 50 m², der høyden på det nye bygget ikke er høyere enn eksisterende bygninger på stasjonsområdet, ikke kreve søknad. Tilbygg på eksisterende bygninger krever som hovedregel konsesjonsbehandling, med unntak av tilbygg på maks 50 m² fra konsesjonsgitt bygningsareal, der høyden på tilbygget heller ikke er høyere enn eksisterende bygning. Det kan bygges ett slik tilbygg før det må søkes om ny konsesjon. Dette fremkommer av vilkår 10 i vedlagte anleggskonsesjon.

Med hilsen

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Eirik Fosnes
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

LEDE AS

Kopimottakerliste:

STATNETT SF

LEDE AS - Halvor Kaasa

Telenor Kabelnett

DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) REGION ØST-NORGE

Siljan kommune

Grunneiere/rettighetshavere

Naboer/gjenboere

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMAR

TELEMAR FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.